

DEBATT

Bergen kan stoppe opp

Forslaget til kommunepneplanens arealdel (KPA) kan ikke vedtas slik den nå foreligger. Planen kveles av sine gode intensjoner, skriver Hans Martin Moxnes.

PÅ MANDAG

HANS MARTIN MOXNES
direktør for Entreprenørforeningen Bygg - Anlegg (EBA) og BA-spaltist.

Bergen lekker har vært overskrift for en serie artikler i BA om befolkningsutvikling i Bergen og kommunene rundt byen. I de siste ti årene har netto utflytting fra byen vært større enn netto tilflytting.

■ Fødselsoverskuddet innebærer at det i 2018 likevel blir cirka 1.500 flere innbyggere, men veksten er vesentlig svakere enn man så for seg bare få år tilbake. Det kan gå 20 år før folketallet i Bergen «klatrer» fra knappe 282.000 i dag til 300.000, og det er ingen selvfølge at denne grensen noen gang blir passert.

■ Folks motiver for å flytte fra Bergen kan være mange, men når Askøy, Fjell og Os får langt flere bergensere til seg enn de har innbyggere som flytter motsatt vei, er den viktigste forklaringen at man utenfor Bergen finner boliger med tilstrekkelig størrelse og kvalitet til en overkommelig pris.

■ Spesielt for barnefamilier blir realisering av drømmen om enebolig eller rekkehus viktigere enn ulempene som følger av lengre reise til og fra arbeidssted, som for mange fortsatt vil være i Bergen.

■ Parallelt med den kraftige nedbremsingen i folketallsutvikling har Plan- og bygnings-etaten i Bergen kommune arbeidet med Kommuneplanens Arealplan (KPA). Det er et dokument som kan høres kjedelig ut, men som - dersom det blir vedtatt - blir helt avgjørende for byens videre utvikling.

■ Planen er at bystyret skal behandle og vedta KPA 2018 - 2030 på nyåret. KPAen inneholder 45 tettskrevne sider med bestemmelser og retningslinjer for byutvikling med et detaljeringsnivå som kan grense til det komiske. For eksempel blir det i paragrafen om aktiviteter i vanntilsigsområdet til Svartediket og drikkevann i Sædalen presisert at «Hunder skal holdes i bånd».

■ Næringspolitisk Utvalg for bygg og anlegg i Hordaland samler representanter fra både arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene i bransjen, med totalt nærmere 30.000 ansatte og en omsetning på cirka 60 milliarder kroner.

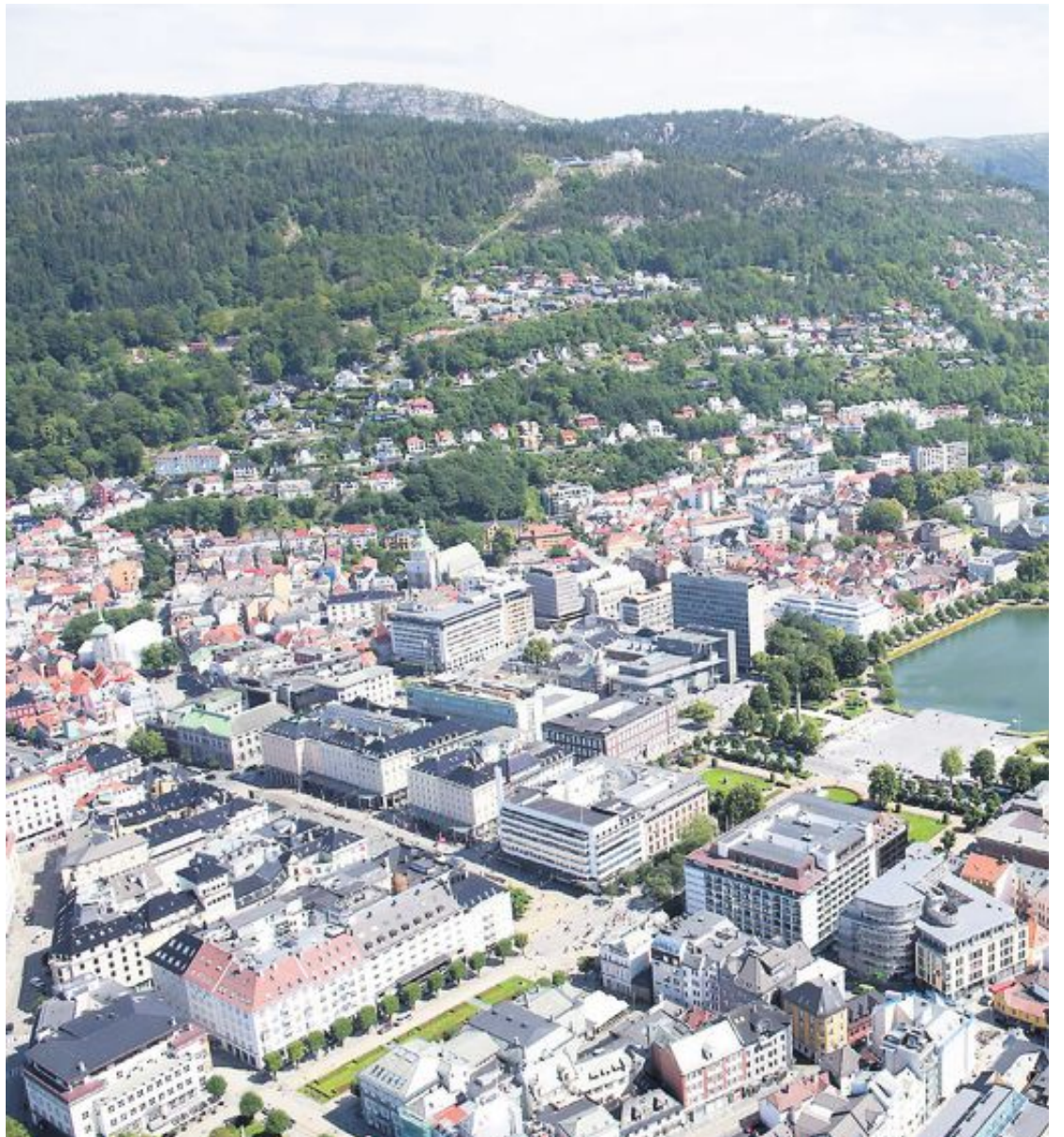
■ Da KPA 2018 - 2030 nylig ble drøftet i dette utvalget dreide diskusjonen seg ikke om uansvarlige hundeeiere. Dette pålegget er likevel symptomatisk for kommunens åpenbart velmenende, men for store iver etter å fastsette rigide regler som begrenser en sunn og fornuftig utvikling i byen.

■ I det tilsvarende KPA-dokumentet i Oslo gir kommunen overordnede bestemmelser for byutviklingen på elleve sider, mens man i Bergen - uvisst av hvilken grunn - har måttet gange dette med fire.

■ Planens omfang, detaljgrad og dårlige struktur gjør den for lite lesbar og derfor lite egnet som verktøy - både for byutviklerne, byggenæringen, konsulentene og kommunens saksbehandlere.

■ Når en samlet byggebransje mener politikerne ikke kan vedta KPA 2018 - 2030 slik den nå foreligger, er det fordi planen - tross dens mange gode intensjoner - ikke gir gode nok svar på de utfordringene Bergen står overfor, ikke bare i konkurransen med omegnskommunene, men også nasjonalt.

■ Dyre leiligheter i sentrum og i de såkalte byfortettingssonene kan være fristende for folk med tykk lommebok. Men det blir helt feil når det i planen settes en rød strek for utvikling av områder som i gjeldende KPA er definert som egnet for sosial boligbyg-

BERGEN LEKKER: - Det kan gå 20 år før folketallet i Bergen når 300.000, og det er ingen selvfølge at grensen noen gang blir passert. At forslaget til KPA mangler en strategi for næringsutvikling gjør heller ikke Bergen attraktiv for nye etableringer og arbeidsplasser.

FOTO: ARNE RISTESUND

ging, som for eksempel Haukås, Dyngeland og Harafjellet.

■ En annen viktig innvending mot forslaget til KPA er at den mangler en strategi for næringsutvikling. Den gjør ikke Bergen og bergensregionen attraktiv for nye etableringer og nye arbeidsplasser.

■ Konsekvensen vil tvert imot med stor sannsynlighet være at det blir færre arbeidsplasser i Bergen. Det vil også være uheldig for hele regionen.

■ Vi mener KPA 2018 - 2030 gjør den nødvendige samhandling i byutviklingen komplisert og tungrodd. Den bærer i stor grad preg av bestemmelser som gir hjemmel for å stoppe plan- og byggesakene knyttet til boligbygging, men glemmer at folk må ha en jobb for å ha mat på bordet.

■ Vi frykter også at de mange

og omfattende bestemmelsene vil åpne for flere konflikter som vil bidra til ytterligere å forlenge tiden kommunen bruker på behandling av byggesaker. I så måte har Bergen i årevis befunnet seg øverst på verstinglisten.

■ Som BA helt korrekt har påpekt på lederplass har det utviklet seg en praksis der kommunen «setter fot på seg selv», og det kan ikke fortsette. Derfor er det også viktig at bestemmelsene i KPA både er entydige og tydelige, slik at det ikke blir opp til den enkelte saksbehandler eller forslagsstiller å tolke bestemmelsene i ulike retninger.

■ Når organisasjonene som representerer bygg og anlegg mener byens politikere ikke kan vedta forslaget til KPA uten å gjøre viktige endringer, kan vi selvsagt mistenkes for å «tale for vår syke mor». Og ja, vi innrømmer at et kommunalt regime som vil føre til fravær av heise-

kraner og byggeaktivitet i bybildet bekymrer næringen.

■ Men dyktige arkitekter, ingeniører, entreprenører og håndverkere, samt leverandører av utstyr og materiell, vil alltid finne prosjekter og muligheter utenfor byens grenser. Problemet er at det gjør Bergen fattigere - både på kompetanse og inntekter.

■ En fremtredende samfunnsøkonom har uttalt at «det verste for kommuneøkonomien er at noen flytter». Når Bergen over flere år har hatt større utflytting enn tilflytting rammer det kommunens evne til å tilby gode tjenester til innbyggerne.

■ Bergen må gjøres attraktiv for investeringer i så vel boliger som næringsvirksomhet. Dersom KPA 2018 - 2030 skal vedtas må det gjøres endringer som svarer på disse utfordringene.